

**IV ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫНЫҢ XV СЕССИЯСЕ**

КАРАР № 80

Мөслим авылы

«16» февраль 2022 ел

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы авыл
жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру турында**

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы федераль законнар, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Түбәндәгә кушымта итеп бирелгәннәрне расларга:
 - Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контроле турында нигезләмә;
 - муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге;
 - муниципаль жир контроленең төп һәм аның максатчан күрсәткечләре, муниципаль жир контроле өчен индикатив күрсәткечләр.
2. «Мөслим муниципаль районы чикләрендә муниципаль жир контроле турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 27 октябрдәгә 58 номерлы Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Советы карарын гамәлдән чыгарырга.
3. Әлеге карарны <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карар 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны агросәнәгать комплексы, экологик куркынычсызлык һәм табигатьтән файдалану мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Мөслим муниципаль районы
Башлыгы урынбасары,
Мөслим муниципаль районы
Советы рәисе урынбасары

А.М. Әхмәтжанов

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контроле турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контроле турындагы нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) юридик затлар, шәхси эшкуарлар, гражданнар тарафыннан законнарны бозган өчен административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жир законнарының мәжбүри таләпләрен үтәүне муниципаль тикшереп торуну оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба – муниципаль жир контроле) билгели.

2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле предметы булып торалар:

1) юридик затларның, шәхси эшкуарларның, гражданнарның (алга таба – контрольдә тотылучы затлар) Россия Федерациясе законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка хокукый актларында билгеләнгән мәжбүри таләпләрен үтәү (алга таба – мәжбүри таләпләр), (аларны Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында бозган өчен административ җаваплылык каралган жрлрдән файдалану өлкәсендә).

2) контроль астындагы затлар тарафыннан рөхсәт документларындагы таләпләрен һәм үтәүләре Россия Федерациясе законнары нигезендә кирәкле документлар таләпләрен үтәү;

3) контроль астындагы затлар тарафыннан контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларның үтәлеше.

3. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында жир мөнәсәбәтләре объектларына карата муниципаль жир контроле Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба-контроль орган) тарафыннан башкарыла.

Контроль органы исемнән муниципаль жир контролен түбәндәге вазыйфай затлар (алга таба – вәкаләтле вазыйфай затлар): Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасының рәисе, рәисе урынбасары, баш белгече башкара.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда вазыйфай затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга һәм җаваплылыкка ия.

4. Муниципаль жир контроле Контроль органы түбәндәгеләрнең үтәлешен тикшереп тора:

- жир кишәрлекләрендә үз белдеге белән шөгыйльләнмәү, жир кишәрлекләрен Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда рөхсәт ителә торган документлардан башка файдалану, жирдән үз белдеге белән файдалану хокукына,

шулай ук жир кишәрлекләрен үз белдеге белән сатуга рөхсәт итү турындагы жир законнары таләпләрен;

- юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләрен арендага алу хокукына жир кишәрлекләреннән даими (сроксыз) файдалану хокукын яңадан рәсмиләштерү яисә жир кишәрлекләрен милеккә алу турындагы таләпләрне;

- максатчан билгеләнеше буенча жир кишәрлекләрен файдалану турында жир законнары таләпләрен;

- күрсәтелгән максатларда авыл хужалыгы житештерүе, торак һәм башка төзелеш өчен билгеләнгән жир кишәрлекләреннән мәжбүри файдалану турында жир законнары таләпләре (әйләнеше «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең әйләнеше турында» 2002 елның 24 июлендәге 101-ФЗ номерлы Федераль закон белән авыл хужалыгы житештерүен алып бару яисә авыл хужалыгы житештерүенә бәйле башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен жайга салына торган авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән жир кишәрлекләреннән мәжбүри файдалануга бәйле таләпләрне үтәүдән тыш);

- жир биләүчеләр, жирдән файдаланучылар һәм жир арендаучылар тарафыннан граждан һәм жир законнарында билгеләнгән жир кишәрлекләрен үзләштерү сроклары;

- жир кишәрлеген арендаучылар тарафыннан жир кишәрлеген арендау шартнамәсе шартлары;

- жирләрне үз вакытында кайтару;

- жирләрнең торышы һәм алардан файдалану турында дәрәс белешмәләр тапшыру;

- жирләрдән файдалану мәсьәләләре буенча законнарның башка таләпләрен үтәү.

5. Муниципаль жир контроле объектлары (алга таба - контроль объектлары) түбәндәгеләр була:

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының авыл жирлекләре чикләрендә урнашкан жирләр, жир кишәрлекләре һәм аларга хокукка бәйсез рәвештә аларның өлешләре;

алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгә тиеш гражданнар һәм оешмаларның эшчәнлегенә, гамәлләргә (гамәл кылмаулары), шул исәптән, эшчәнлек алып баручы гражданнарга һәм оешмаларга карата белдерелә торган гамәлләр (гамәл кылмау);

мәжбүри таләпләр куела торган гражданнар һәм оешмалар эшчәнлегенә нәтижәләре.

6. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын исәпкә алу контроль орган тарафыннан тәэмин ителә.

7. Муниципаль жир контроле түбәндәгеләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

Россия Федерациясе Жир кодексы;

Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексы;

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон);

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт жир күзәтчелеген гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органнарының муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы органнары белән хезмәттәшлек итү кагыйдәләрен раслау турында» 2014 елның 26 декабрәндәге 1515 номерлы карары;

«Юридик затларга һәм шәхси эшқуарларга планлы тикшерүләр үткәрүнен еллык планнарын дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары һәм муниципаль контроль органнары тарафыннан әзерләү кагыйдәләрен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2010 елның 30 июнендәге 489 номерлы карары;

Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлығының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы;

Татарстан Республикасы Жир кодексы;

«Татарстан Республикасы территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру тәртібе турында» 2015 елның 13 октябрәндәге 83-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

«Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы;

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы турында нигезләмә;

әлеге Нигезләмә.

8. Әлеге Нигезләмә максатларында төп терминнар һәм төшенчәләр «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кулланыла.

II. Зыян (зарар) китерүнең хәвеф-хәтәр категориясе

9. Муниципаль жир контроле профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлавын, аларның эчтәлеген (шул исәптән мәжбүри таләпләрнең күләме), интенсивлығын һәм нәтижәләрен билгеләүче зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Зыян (зарар) китерү куркынычлары белән идарә итү максатларында муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль объектлары зыян китерү куркынычының түбәндәге категорияләренен берсенә керә:

урта хәвеф-хәтәр;

уртача хәвеф-хәтәр;

түбән хәвеф-хәтәр.

11. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәгә кушымта белән билгеләнгән.

12. Контроль объектын хәвеф-хәтәр категориясенен берсенә кертү аның характеристикасын расланган хәвеф-хәтәр критерийлары белән чагыштыру нигезендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жир кишәрлекләрен хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә, Контроль органы куллана:

күчөмсөз мөлкөтнөң Бердәм дэүлэт реестрындагы белешмэлэр;
контроль һәм профилактик чараларның контроль органы вазыйфай затлары уздырган белешмэлэр;

жир төзелеше нәтижәсендә алынган мәгълүматларның дэүлэт фондындагы булган белешмэлэр.

13. Контроль объекты билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән дип санала.

14. Контроль орган контроль объектының хәвеф-хәтәр чыгу куркынычының башка категориясе критерийларына туры килүе турында яисә хәвеф-хәтәр критерийларын үзгәртү турында белешмэлэр кәргән көннән алып биш эш көне эчәндә контроль объекты хәвеф-хәтәрә категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

15. Контроль орган хәвеф-хәтәр категориясенә берсенә кертелгән жир кишәрлекләре исемлеген (алга таба - жир кишәрлекләре исемлеген) алып бара.

Жир кишәрлекләре исемлекләрендә түбәндәге мәгълүмат бар:

а) жир кишәрлегенә кадастр номеры яисә ул булмаганда жир кишәрлеге урынының адресы;

б) жир кишәрлеге кертелгән хәвеф-хәтәр категориясе;

в) жир кишәрлеген хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар реквизиитлары.

16. Куркыныч категорияләрен күрсәтеп, жир кишәрлекләре исемлекләре контроль органның рәсми сайтында урнаштырыла.

17. Хәвеф-хәтәр категориясенә карап, планлы контроль чараларның түбәндәге төрләре һәм ешлығы билгеләнә:

урта хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата - 3 елга бер планлы контроль чарасы;

уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата - 5 елга бер планлы контроль чара

Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата план буенча чаралар үткәреми.

III. Зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау

18. Профилактик чаралар контроль астындагы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру максатларында контрольлек органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

19. Профилактик чаралар ел саен контроль орган тарафыннан раслана торган Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Шулай ук элгеге программада каралмаган профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин.

20. Муниципаль жир контролен тормышка ашырганда түбәндәге профилактик чаралар үткәрелә:

- мәгълүмат бирү;
- хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- кисәтүне белдерү ;
- консультацияләү;
- профилактик визит.

21. Мәгълүмат бирү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне һәм мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының рәсми сайтында һәм массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контроль орган әлеге мәгълүматларны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

22. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү контроль орган тарафыннан елга 1 тапкыр үткәрелә һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

1) контроль орган һәм аның вазыйфаи затлары тарафыннан муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен, мәжбүри таләпләрне куллануга бертөрле карашларны тәмин итү;

2) күрсәтелгән бозулар барлыкка килүгә ярдәм итүче мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү очраklarын анализлау, зыян (зарар) китерүнең чыганаclarын һәм хәвеф-хәтәр факторларын ачыклау;

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр әзерләү.

23. Мөслим муниципаль районында жир контролен гамәлгә ашыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән тикшерү чаралары һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

Хокук куллану практикасы турындагы доклад Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Мөслим муниципаль районының рәсми сайтында хисап елыннан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

24. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү (алга таба - кисәтү) контроль органда мәжбүри таләпләрнең әзерләнә торган бозылулары яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган һәм (яисә) әгәр мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китергән яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырган булса, контрольдә тотыла торган затка игълан ителә.

Әлеге кисәтү югарыда күрсәтелгән белешмәләрне алган көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча контроль орган житәкчесе тарафыннан игълан ителә.

25. Әлеге кисәтүдә аларның норматив хокукый актын күздә тоткан тиешле мәжбүри таләпләр күрсәтелергә тиеш, контрольдә тотыла торган затның нинди конкрет гамәлләр (гамәл кылмавы) китерергә яисә мәжбүри таләпләрне бозуга китерә алуы яисә китерүе турындагы мәгълүмат, шулай ук әлеге таләпләрнең үтәлешен тәмин итү чараларын күрү турындагы тәкъдим булырга тиеш һәм контрольдә тотыла торган зат тарафыннан белешмәләрне һәм документларны тапшыруны таләп итә алмый.

Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә, кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына жиберелә.

26. Контрольдә тотучы зат кисәтүгә карата кисәтү алган көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча каршылык бирергә хокуклы.

Каршылыкта күрсәтелә:

1) юридик затның исеме, шәхси эшкуарның, гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса);

2) салым түләүче – юридик затның, шәхси эшкуарның идентификация номеры;

3) паспорт яки шәхесне раслаучы башка документның сериясе һәм номеры, яшәү урыны, элемтә өчен телефон (гражданның өчен);

4) контроль астындагы зат адресына жиберелгән кисәтү датасы һәм номеры;

5) контрольдә тотучы затның мәжбүри таләпләрне бозуга китерә яисә китерә ала торган кисәтүдә күрсәтелгән гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата позицияне нигезләү.

Контроль органга каршылыктар контроль астындагы зат тарафыннан кәгазьдә почта жиберүе яисә гади электрон имза яисә 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, контроль органның электрон почта адресы яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жиберелә.

Контроль орган каршылыктарны карый, карау нәтижеләре буенча контрольдә тотучы затка каршылыктар алган көннән алып 20 эш көне эчендә килешү турында җавап яки каршылык белән нигезле килешмәүне жиберә.

Каршылыкта тәкъдим ителгән дәлилләрне кабул иткән очракта контроль органы житәкчесе (житәкче урынбасары) элек жиберелгән кисәтүне юкка чыгара, бу хакта игълан ителгән кисәтүләр журналында билге ясала.

Каршылык белән килешмәү турындагы мәгълүмат, тиешле нигезләмәләр күрсәтелеп, яисә кисәтүне юкка чыгару турында мәгълүмат контрольдә тотылучы зат адресына язмача яки электрон документ формасында жиберелә.

Каршылыктарны карау нәтижеләре мәжбүри таләпләрне бозуларны профилактикалау буенча чараларны оештыру һәм уздыру, муниципаль жир контролен оештырганда һәм гражданның, юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын һәм ирекләрен чикләүгә бәйле булмаган башка максатларда хәвеф-хәтәр-юнәлешле якин килүне куллануны камилләштерү максатларында контроль орган тарафыннан кулланыла.

27. Муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мәсьәләләр буенча контроль астындагы органның вазыйфай затлары тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә, шәхси кабул итү яки профилактик чара, контроль чара уздыру барышында, шулай ук язма рәвештә, контроль астындагы затларның һәм аларның вәкилләренә мөрәжәгатьләре буенча консультацияләр бирелә.

Шәхси кабул итү контрольлек органы житәкчесе тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Мөслим муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырыла. Контроль орган консультацияләү журналы алып бара.

28. Консультация телдән яки язма формада түбәндәгә мәсьәләләр буенча башкарыла::

- а) муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- б) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- в) контроль органы карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
- г) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу (аларның үтәлешен бәяләү контрольлек органы тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла торган НХА);

29. Язма рәвештә консультацияләү контроль органның вазыйфай заты тарафыннан түбәндәгә очрақларда гамәлгә ашырыла:

- а) контрольдә тотыла торган зат консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма гариза биргән;
- б) куелган сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;
- в) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

30. Контроль орган контрольдә тотыла торган затларга һәм аларның вәкилләренә язма рәвештә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирми.

Контрольдә тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турында гарызнамәне жибәрергә хокуклы.

31. Контроль органның вазыйфай заты консультация бирүне гамәлгә ашырганда, файдалану мөмкинлегенә Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында түбәндәгеләр бирелә алмый:

контроль орган вазыйфай затларының, контроль чараның башка катнашучыларының конкрет чарасын, карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат;

экспертиза, сынаулар кысаларында үткәрелгән тикшерү нәтижәләре.

Консультация барышында контроль органының вазыйфай затына мәгълүмат бирү алар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль астындагы затны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

32. Контроль органга контроль астындагы затларның һәм аларның вәкилләренә 5 һәм аннан күбрәк бертиплы мөрәжәгатьләре кәргән очракта, консультация тикшерү органының вәкаләтле вазыйфай заты тарафыннан имзаланган язма аңлатма Мөслим муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла.

33. Профилактик визит контрольдә тотылуы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контроль астындагы зат үз эшчәнлегенә яисә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе, нигезләр һәм хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата, аларны хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып, контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Профилактика визитын уздырганда контроль объектларының законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) яки мондый зыян (зарар) китерүгә турыдан-туры куркыныч янавы ачыкланган очракта, Контроль органының вазыйфай заты башкарылган профилактик визит турында хисап формасында контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен контроль орган житәкчесенә кичекмәстән бу хакта мәгълүмат жиберә.

34. Мәжбүри профилактик визит жир законнарының мәжбүри таләпләрен үтәүгә бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешә торган контрольдә тотыла торган затларга карата мондый эшчәнлек башланган мизгелдән бер ел эчендә уздырыла.

Контроль астындагы затка мәжбүри профилактик визит уздыру турында тикшерү органы тарафыннан аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә төзелә һәм түбәндәге белешмәләренә үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамә төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) контроль орган исеме;
- 3) контрольдә тотыла торган затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфай затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
- 5) мәжбүри профилактик визит датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфай зат имзасы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә контроль астындагы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жиберелә.

Контрольләнгән зат, мәжбүри профилактика визитын үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта аны уздыру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилактика визитын уздыру турында хәбәрнамә юллаган контроль органга хәбәр итәргә хокуклы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру срогы мөстәкыйль контроль орган тарафыннан билгеләнә һәм бер көннән артмаска тиеш.

IV. Контроль чаралар

35. Муниципаль жир контролен гамэлгә ашырганда контроль орган түбэндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр төрлөрөн түбэндәге чаралар кысаларында уздыра ала:

а) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының урнашкан (тикшерү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү) урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, теркәү юлы белән);

б) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан урында, инструменталь тикшерү, экспертиза ясау юлы белән);

в) документлар буенча тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза уздыру юлы белән);

г) урынга барып тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү юлы белән);

д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (жирләр, жир кишәрлекләре һәм аларның өлешләрен, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләренә, анализлау ярдәмендә, муниципаль хезмәт күрсәтүләренә һәм функцияләренә башкару кысаларында бирелә, шулай ук дәүләт, муниципаль һәм ведомство мәгълүмат системаларында булган күрсәткечләренә;

е) урынга барып жентекле тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып)).

Планлаштырылган контроль чараларының төрләре Контроль органы тарафыннан хәвеф-хәтәр категориясеннән чыгып сайлана.

Урта хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү;
- д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- е) урынга барып жентекле тикшерү.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла:

- а) инспекция визиты;
- б) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү;
- д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- е) урынга барып жентекле тикшерү.

Планнан тыш контроль чаралар төрләре әлегә Нигезләмәнең 41 пунктында билгеләнгән контроль чараны уздыру нигезләренә карап билгеләнә

36. Контроль чаралар барышында түбәндәге контроль гамәлләр башкарыла:

- а) карау;

- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) инструменталь жентекле тикшерү;
- е) экспертиза.

Контроль гамәлләрне уздыру тәртибе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 14 бүлеге белән жайга салына.

37. Контрольләнүче зат белән үзара хезмәттәшлек түбәндәге контроль чаралар уздырганда гамәлгә ашырыла:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү.

38. Контрольләнүче зат белән үзара хезмәттәшлек итмичә түбәндәге контроль чаралар уздырыла:

- а) контроль таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- б) урынга барып жентекле тикшерү.

39. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү.

40. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- а) инспекция визиты;
- б) рейд тикшерүе;
- в) документар тикшерү;
- г) күчмә тикшерү;
- д) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- е) урынга барып жентекле тикшерү.

41. Контроль астындагы зат белән үзара бәйләнештә үткәрелә торган контроль чаралар үткәрү өчен нигезләр булып тора:

а) контроль органында зыян (зарар) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы яисә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

б) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чараларны үткәрү вакытлары житү;

в) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

г) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатъләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандан хокукларының һәм ирекләренен үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

42. Контроль чаралар контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затларының биремнәре, контроль органның эш планындагы биремнәрне дә кертеп, вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үзара бәйләнешсез үткәрелә, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очрақларда.

43. Контроль чара, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүдән һәм күчмә тикшерүдән тыш, аны формалаштыру һәм алып бару кагыйдәләре белән билгеләнгән контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кергәннән соң, шулай ук Реестр операторы теркәгән контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрының эшкә яраксызлыгы очрақларыннан тыш, башланьрга мөмкин.

44. Контрольдә тотылуы зат яисә аның вәкиле барында үткәрелергә тиеш контроль чаралар үткәргәндә һәм контроль гамәлләр кылганда, контроль астындагы затның яисә аның вәкиленең булуы мәжбүри, контроль чаралар үткәрүдән, контроль астындагы зат белән үзара бәйләнешне таләп итми торган контроль гамәлләр кылудан тыш.

Контроль астындагы зат яисә аның вәкиле булмаган очракта, контроль астындагы зат тарафыннан контроль чараны үткәргәндә булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат биргәндә, контроль гамәлләр кылыла, әгәр контроль чараны уздырганда мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү контроль астындагы зат катнашыннан башка үткәрелергә мөмкин булса, контроль астындагы затка тиешле рәвештә контроль чара үткәрү турында хәбәр ителергә мөмкин.

45. Контроль астындагы затлар булган шәхси эшкуар, гражданин контроль органга тикшерү чарасын уздырганда булмау турында түбәндәге очрақларда мәгълүмат бирергә хокуклы:

- 1) медицина учреждениесендә стационар дәвалануда булу;
- 2) Россия Федерациясеннән читтә булу;
- 3) административ кулга алу;
- 4) жинаять кылуда шикләненелүчегә карата чикләү чарасын сайлау: читкә китмәү һәм үз-үзен тиешенчә тоту турында язылу, билгеле бер гамәлләрне тыю, сак астына алу, йорт аресты рәвеше;
- 5) контроль (күзәтчелек) чарасын (хәрби хәрәкәтләр, һәлакәт, стихияле бәла-каза, эре авария, эпидемия һәм башка гадәттән тыш хәлләр) үткәргәндә затның катнашуына каршы тора алмаслык көч шартлары барлыкка килү.

Контроль чараны үткәргәндә катнашу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат килеп ирешкәндә, аны үткәрү тикшерү органы тарафыннан шәхси эшкуар, гражданинның әлегә мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

46. Каршылыксыз көч шартлары килеп туган очракта, контрольдә тотучы зат контроль орган адресына үз эченә түбәндәге мәгълүматны алган мәгълүматны жиберә:

а) жиңеп булмый торган көч шартлары һәм аларның дәвамлылыгы тасвирламасы;

б) жиңеп булмый торган көчнең барлыкка килгән шартлары һәм контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргәндә тоткарлык булу-булмау арасында сәбәп-тикшерү бәйләнеше турында белешмәләр;

в) контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргәндә катнашуга комачаулаучы хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күрсәтү.

Күрсәтелгән мәгълүмат биргәндә контроль чараны үткәрү контроль орган

тарафыннан элеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә.

47. Муниципаль жир контролен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контроль орган бу документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм вакытлары, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнарыннан яисә элеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган, дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда, контроль (күзәтчелек) органнары яисә элеге органнарга буйсынучы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган.

48. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә һәм гражданның карата планлаштырылган контроль чаралар чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кергү һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2020 елның 31 декабрдәге 2428 номерлы карары белән расланган ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү һәм аннан ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру кагыйдәләре нигезендә эшләнә торган план контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүнең еллык планнары нигезендә уздырыла.

49. Контроль органның вазыйфай затлары һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуны дәлилләү өчен фотога төшерү һәм/яки аудио һәм видеоязма, тикшерү чарасын үткөрүгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткөрелә торган геодезия һәм картометрик үлчәмнәр кулланылырга мөмкин.

Фотога төшерүне, аудио - һәм видеоязмаларны, тикшерү чараларын башкарганда мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнең башка алымнарын куллану зарурлыгы турындагы карар контроль органның вазыйфай заты тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар контроль астындагы затка мәжбүри хәбәр итеп башкарыла.

50. Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларны теркәү кимендә ике фотосурәт белән башкарыла. Фотога төшерү нокталары һәм юнәлешләре контроль чара үткөрелә торган жир мөнәсәбәтләре объекты схемасында билгеләнә. Тикшерү чараларын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен теркәү өчен кулланыла торган фотога төшерү һәм видеоязма житезлек яктыртылган шартларда башкарылырга тиеш.

Аудио - һәм видеоязма тикшерү чарасы барышында өзлексез, язылу башлану һәм тәмамлану датасы, урыны, вакыты турында хәбәрнамә белән башкарылырга тиеш. Язылу барышында мәжбүри таләпләрне бозуның урыны һәм характеры жентекләп теркәлә һәм күрсәтелә.

51. Фотога төшерү, аудио һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрик үлчәүләр һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат контроль чара нәтижэләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижэләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилларен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәрү нәтижэләре тикшерү чарасы актына кушымта булып тора.

Тикшерү чаралары барышында инструменталь тикшерүләр геодезик үлчәүләр (билгеләмэләр) һәм (яки) картографик үлчәүләр уздыру юлы белән башкарыла.

52. Инспекция визиты конкрет контроль астындагы зат һәм (яки) контроль астындагы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча хужасы (кулланучы) белән үзара бәйләнештә башкарыла.

Инспекция визиты контроль астындагы затка һәм контроль объектының милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Инспекция визитын үткәрү бер эш урынында яки бер контроль объектында бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

Контрольдә тотучы затлар яки аларның вәкилләре контроль органның вазыйфай затының биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

53. Рейд тикшерүе контроль объектына ия булу, аннан файдалану яки идарә итү белән шөгыйльләнүче контрольдә тотылучы затларның теләсә кайсы санына карата, алар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

Рейдларны үткәрү тикшерү чарасын үткәрү турындагы карар нигезендә, тикшерү чарасын үткәргә жәлеп ителә торган экспертлар, белгечләр катнашында уртақ (ведомствоара) контроль чарасы формасында (кирәк булганда) тормышка ашырыла.

Рейдларны карау вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш. Рейд тикшерүе вакытында бер контроль астындагы зат белән үзара хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

Рейдларны караганда контроль органның вазыйфай затлары контроль объектында булган затлар белән хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

Контрольдә тотучы затлар рейд барышында вәкаләтле вазыйфай затларның контроль объектларына тоткарлыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

Рейд барышында мәжбүри таләпләрне бозу очрактары ачыкланган очракта, урында контроль органының жаваплы вазыйфай заты хокук бозуга юл куйган һәр контрольдә тотылучы затка карата акт төзи, шул ук вакытта контрольнең барлык нәтижэләренә карата мәгълүматны үз эченә алган аерым акт рәсмиләштерелми.

54. Документар тикшерү контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә, аның предметы контрольдә тотылучы затларның, аларның оештыру-хокукий формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка

ашырганда кулланыла торган һәм контроль астындагы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерым структур бүлекчәләренен) урнашу (эшчәнлек алып бару) буенча мәжбүри таләпләренен һәм карарларның үтәлуенә бәйле документлар.

Документар тикшерү барышында контроль органы карамагында булган контроль астындагы затларның документлары, алдагы тикшерү чаралары нәтижәләре, административ хокук бозулар турындагы эшләрне карау материаллары һәм муниципаль жир контроленен элекке контроль астындагы затларына карата башкарылган эш нәтижәләре турында башка документлар карала.

Контроль органы карамагында булган документлардагы белешмәләренен дәрәҗәгә нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан мәжбүри таләпләренен үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, контроль орган контроль астындагы зат адресына документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Контроль астындагы зат күрсәтелгән документларны таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә контроль органга тапшырырга тиеш.

55. Әгәр дә документар тикшерү барышында контроль астындагы зат биргән документларда хаталар һәм (яки) каршылыklar ачыкланган булса, элекке документларда булган белешмәләренен контроль органында булган һәм (яки) муниципаль жир контроленен гәмәлгә ашырганда алынган документларның һәм (яки) алынган белешмәләренен туры килмәве ачыкланган булса, хаталар, каршылыklar һәм мәгълүматларның туры килмәве турындагы мәгълүмат контрольдә тотучы затка ун эш көне эчендә кирәкле аңлатмаларны тапшыру таләбе белән жиберелә.

Контрольдә тотылучы зат, таләп ителә торган аңлатмалардан тыш, элек бирелгән документларның дәрәҗәгә раслаучы документларны контроль органына өстәмә рәвештә тапшырырга хокуклы.

Документар тикшерү уздырганда документар тикшерү предметына карамый торган белешмәләр һәм документлар, шулай ук контроль орган тарафыннан контрольдә тотучы заттан башка органнардан алынырга мөмкин булган белешмәләр һәм документлар таләп ителми.

56. Документар тикшерү үткөрү вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокка контроль орган тарафыннан контроль астындагы затка тиешле документларны тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны контроль органга тапшырганчы, шулай ук контроль астындагы затка тәкъдим ителгән документларда хаталар һәм (яки) каршылыklarны ачыклау турында контроль органның мәгълүматын жибергәннән соң яисә бу документларда булган белешмәләренен туры килмәве турында контроль органына хәбәр жибергәннән соң, документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тикшерү органына тапшыру таләп ителми, контроль органында булган һәм (яки) муниципаль жир контроленен гәмәлгә ашырганда алынган документларда булган һәм күрсәтелгән аңлатмаларны контроль органга тапшырганчы, кирәкле аңлатмаларны язмача тапшырырга кирәк.

57. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткөрелә.

58. Күчмә тикшерү контроль объектлары булган һәм (яки) алардан файдаланучы конкрет контроль астындагы зат белән мондый зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, шулай ук контроль органы карарларының үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яки контроль объектының (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

59. Күчмә тикшерү түбәндәгеләрне гамәлгә ашыру мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дөрөсләгән тикшерергә;

2) контрольдә тотыла торган затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 58 пунктындагы икенче абзацында күрсәтелгән урынга чыкмыйча мәжбүри таләпләргә туры килүен һәм контроль гамәлләрнең башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкаруын бәяләргә.

60. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, түбәндәге үткәру очраklarыннан тыш, 248 - ФЗ номерлы Федераль законның 1 өлешендәге 3-6 пунктлары, 57 статьясындагы 3 өлеше һәм 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә үткәрелергә мөмкин.

Күчмә тикшерү үткәру турында контроль астындагы затка, әгәр федераль законда башкасы каралмаган булса, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә күчмә тикшерү үткәру турындагы карарның күчәрмәсен жиберү юлы белән хәбәр ителә.

61. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшкуарлык субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен унбиш сәгатътән артмаска тиеш.

62. Урынга барып жентекле тикшерү контроль астындагы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

Урынга барып жентекле тикшерү оешманың (аның филиалларының, вәкилләкләренен, аерым структур бүлекчәләрнен) урнашкан (эшчәнлек алып бару), гражданның эшчәнлек алып бару урыны, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контроль астындагы зат белән хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенен 1 һәм 2 пунктларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

Бер объектны (бер-берсенә якин урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерү уздыру вакыты бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

63. Мәжбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәтү контроль органында булган контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне жыюдан, анализлаудан гыйбарәт, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук «Интернет» челтәрендәге белешмәләр, башка һәркем файдалана алырлык мәгълүматны,

шулай ук фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче күрсәткечләрен исәпкә алып бирелә.

Тикшерелә торган затларга мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәткәндә, мәжбүри таләпләр белән билгеләнмәгән бурычлар йөкләнә алмый.

Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яисә зыян китерү куркынычы барлыкка килү фактлары ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр контроль орган тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль чара уздыру турында карар;

2) кисәтүне игълан итү турында карар.

64. Әлеге Нигезләмәнең 37 пунктында күрсәтелгән контроль чараларны үткәру тәмамлангач, Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының конкрет контроль чара өчен 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән билгеләнгән типлаштырылган форма нигезендә контроль чара акты төзелә.

Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәру тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Дәүләт, коммерция, хезмәт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижеләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры ярдәмендә прокуратура органнарына жибәрелә.

65. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

66. Контрольдә тотылучы зат яки аның вәкиле тикшерү чарасын үткәру урынында актның эчтәлегә белән таныша.

Документар тикшерү яисә контроль чара үткәрелгән очракта, контроль астындагы зат белән үзара бәйләнешсез, шулай ук, әгәр дә тикшерү уздыру урынында акт төзү мөмкин булмаса, контроль орган актны 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотылучы затка жибәрә.

Контроль астындагы зат акт әзерләнгән ысул белән актка кул куя. Контрольдәге зат яисә аның вәкиле тарафыннан актта контроль чарасын уздыру йомгаклары буенча акт имзалау кире кагылса яисә мөмкин булмаса, тиешле тамга ясала.

Контроль чара актында бэян ителгэн фактлар һәм нәтижэләр белән килешмэгән очракта, контрольдә тотыла торган зат элегә Нигезләмәнең V бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жиберергә хокуклы.

67. Тикшерү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмэләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә.

Контроль органның вазыйфай заты мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

Контроль чара үткәргәндә контроль астындагы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, контроль орган бурычлы:

1) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зарарны) булдырмау яисә аның китерелүен туктату буенча законнарда каралган чараларны кичекмәстән кабул итү һәм тикшерү чарасын уздырганда контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданин, оешма эшчәнлегә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зарар китерү) һәм мондый зыян китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыруы яки мондый зыян китерүе ачыкланса, аны булдырмау ысуллары турында гражданның, оешмаларга теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү;

2) Россия Федерациясе законнарында административ яисә жинаять жаваплылыгы каралган жир законнарын бозуларны ачыклаганда, контроль чара актының күчermәсен дәүләт жир күзәтчелегә органына жиберергә;

3) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, хокук бозуларны кисәтүне, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмауны тикшереп торучу чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
авыл жирлекләре чикләрендә
муниципаль жир контроле турында
нигезләмәгә кушымта

**Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда гражданнар,
юридик затлар һәм (яки) хосусый эшмәкәрләр тарафыннан
файдаланыла торган хокукка ия булган жир кишәрлекләрен
муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәр
категориясенә кертү критерийлары**

1. Урта хәвеф-хәтәр категориясенә керә:

а) житештерү һәм куллану калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратлар өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре;

б) гомуми кулланылыштагы су объектларының яр буе полосасы чикләрендә урнашкан яки янәшәсендәге жир кишәрлекләре.

2. Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә түбәндәге жир кишәрлекләре керә:

а) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре, урман фонды жирләре, махсус сакланыла торган территорияләр һәм объектлар жирләре, запас жирләр белән чиктәш торак пунктлар жирләре категориясенә кергән;

б) сәнәгать, энергетика, транспорт, элементә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космик эшчәнлекне тәмин итү өчен жирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге жирләр категориясенә керә торган, гайре автомобиль юллары урнаштыру жирләре өчен билгеләнгән, тимер юллар, торбаүткәргеч, транспорт, тапшыру линияләрен һәм авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш булган жирләрдән тыш;

в) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә һәм торак пунктлар жирләре категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш жирләр.

3. Түбән категориясенә урта яки уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән барлык башка жир кишәрлекләре керә.

**Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында
тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозуның хәвеф-хәтәр
индикаторлары исемлеге**

1. Контроль чара үткәрү нәтижәсендә билгеләнгән жир кишәрлегенә контроль астындагы зат тарафыннан файдаланыла торган мәйданының жир кишәрлегенә хокук билгели торган күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлеге мәйданына туры килмәве.

2. Жир кишәрлегеннән контроль астындагы зат тарафыннан жир кишәрлегеннән файдалану турында белешмәләр күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында, жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларда булган жир кишәрлегеннән факттагы файдалану туры килмәү очрақларында.

3. Жир кишәрлеген озак вакытлы үзләштерү шарты белән булып, жир участогын биргәннән соң өч елдан артык вакыт узганда, яки жир кишәрлеген арендау килешүендә күрсәтелгән жир кишәрлеген үзләштерү срогы тәмамланганда, ә жир кишәрлегендә характерлы үзгәрешләр күзәтелмәгәндә (капиталь төзелеш объекты, төзелеш эшләре алып бару һәм жир кишәрлегеннән файдалану буенча рөхсәт ителгән файдалану һәм бирү шартлары нигезендә башка гамәлләр булмау).

4. Жир кишәрлекләреннән файдалану өчен нигез булган документларны рәсмиләштерүгә карата мәжбүри таләпләрне үтәмәү.

Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткеч
Жир законнарын ачыкланган бозулар арасынан юкка чыгарылган хокук бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планын үтәү проценты	100%
Контроль чаралар уздырганда муниципаль контроль органы һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр проценты	0%
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре процентлары	0%
Административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижәле контроль чаралар проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында кертелгән суд карарлары проценты	95%
Административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган карарларның гомуми саныннан проценты	0%

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контроле өлкәсендәге шәхси контроль күрсәткечләре

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читкә тайпылуы нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 4) хисап чорында үзара хезмәттәшлек белән үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чараларының гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән һәр контроль (күзәтчелек) чараларының төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

- 7)
- 8) мәжбүри профилактик визитларның хисап чорында
- 9) үткәре́лгән саны;
- 10) игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында хисап чорында кисәтүләр саны;
- 11) мәжбүри таләпләрне бозу очраклары нәтижәсендә хисап чорында ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 12) хокук бозулар нәтижәсендә хисап чорында административ эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралар саны;
- 13) контроль (күзәтчелек) чаралар нәтижәләре буенча хисап чорында салынган административ штрафлар суммасы;
- 14) хисап чорында тикшерү (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына жи́бәре́лгән гаризалар саны;
- 15) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнары тарафыннан килештерүдән баш тарткан прокуратура органнарына жи́бәре́лгән гаризалар саны;
- 16) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 17) хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектларының һәр хәвеф-хәтәр категориясә буенча хисап чоры ахырына саны;
- 18) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның исәпкә алынган саны;
- 19) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары үткәре́лгән исәпкә алынган контрольдә тотылучы затлар саны;
- 20) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жи́бәре́лгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белдерү турында дэгъва гаризалары саны ;
- 21) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жи́бәре́лгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дэгъвалау турында дэгъва бирелеп, алар буенча бирелгән таләпләрне канәгатләндерү турында карар кабул ителгән гаризалар саны;
- 22) хисап чорында муниципаль контрольне (күзәтчелекне) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәре́лгән, аларның нәтижәләре дөрес түгел дип танылган һәм (яки) юкка чыгарылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны.